

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**факультет агротехнологій та екології  
Кафедра харчових технологій та готельно-ресторанної справи**

**СИЛАБУС  
з навчальної дисципліни  
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ  
З ОСНОВАМИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=937>

Викладач	д.б.н., проф. Бісько Ніна Анатоліївна
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150

**Загальний опис навчальної дисципліни**

**Анотація курсу**

Сучасний етап розвитку освіти України передбачає багаторівневу систему професійної підготовки у вищій школі. Найвищим освітньо-кваліфікаційним рівнем підготовки у вищій школі є магістр, до компетенцій якого входить володіння знаннями, уміннями та навичками щодо проведення наукових досліджень з технології продукції харчування, обґрунтування виробництва нових видів продукції раціонального, дієтичного та лікувально-профілактичного призначення, самостійне опанування науковими знаннями в харчовій галузі.

Навчальна дисципліна «Методологія і організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності» є обов'язковою компонентою ОП та вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності 181 «Харчові технології», денної форми навчання. Знання методології, теорії, техніки, методів і організації науково-дослідної діяльності допоможуть майбутнім фахівцям швидко та легко включатися у професійну діяльність, втілювати наукові знання, сприяють розвитку раціонального творчого мислення для подальшого вивчення дисциплін «Науково-дослідницький практикум у комплексі з навчальною практикою» і «Інноваційні технології галузі». Об'єктом вивчення дисципліни є методологія і організація наукових досліджень та основи інтелектуальної власності. Предметом вивчення є типологія методів наукового дослідження, їх класифікація, наукові факти та їх роль у науковому дослідженні, наукові гіпотези, їх обґрунтування; стратегія і тактика наукових досліджень, моделювання як спосіб представлення систем харчових технологій, організація наукових досліджень, поняття і правові основи інтелектуальної власності.

**Метою** дисципліни є:

- вивчення методології і організації наукових досліджень;

- опанування методики планування і виконання наукових досліджень;
- опанування методів пошуку, обробки, зберігання і використання наукової інформації, складання програми і схем досліджень;
- ознайомлення з основами права інтелектуальної власності.

**Завдання** вивчення дисципліни — дати глибокі теоретичні знання і практичні навички з питань методології і організації наукових досліджень та основ інтелектуальної власності у галузі харчових технологій.

### Результати навчання (компетентності)

#### Компетентності, які студент набере в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
181 «Харчові технології»	<p>ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>	<p>ФК 1. Здатність обирати та застосовувати спеціалізоване лабораторне і технологічне обладнання та прилади, науково обґрунтовані методи та програмне забезпечення для проведення наукових досліджень у сфері харчових технологій</p> <p>ФК 2. Здатність планувати і виконувати наукові дослідження з урахуванням світових тенденцій науковотехнічного розвитку галузі</p> <p>ФК 3. Здатність захищати інтелектуальну власність у сфері харчових технологій</p> <p>ФК 5. Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень і проектів.</p>	<p>РН 1. Відшукувати систематизувати та аналізувати науково-технічну інформацію з різних джерел для вирішення професійних та наукових завдань у сфері харчових технологій.</p> <p>РН 2. Приймати ефективні рішення, оцінювати і порівнювати альтернативи у сфері харчових технологій, у тому числі у невизначених ситуаціях та за наявності ризиків, а також в міждисциплінарних контекстах.</p> <p>РН 8. Здійснювати захист інтелектуальної власності у сфері харчових технологій, виконувати відповідні патентні дослідження, готувати документи на отримання патентів на винаходи і корисні моделі.</p> <p>РН 10. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері харчових технологій, аналізувати їх результати, аргументувати висновки.</p>

### Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Наука як система знань.
2. Основи методології науково-дослідної діяльності .
- 3.Науково-дослідний процес.
- 4.Основи науково-технічної творчості.
- 5.Організація роботи наукового колективу. Академічна доброчесність.
- 6.Інтелектуальна власність та її роль у розвитку науки та суспільства.
- 7.Правова охорона об'єктів права інтелектуальної власності.

### Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Організаційно-методична підготовка дослідження.
2. Методологія і практика розробки програми наукових досліджень.
3. Наукові статті, план-проект наукової статті.

4. Методи вирішування винахідницьких задач.
5. Організація й умови одержання прав на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Пошукова робота під час створення винаходу.
6. Раціоналізація праці молодого вченого.

### **Політика курсу**

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

### **Рекомендована література**

1. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2006. 206 с.
2. Свідло К.В., Лазарева Т. А., Бачієва Л. О. Методологія і організація наукових досліджень в харчовій галузі. Харків: Світ книг, 2013. 225 с.
3. Мокін Б. І., Мокін О.Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
4. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. К.: Центр учбової літератури, 2011. 144 с.
5. Ростовський В. С., Дібрівська Н. В. Основи наукових досліджень і технічної творчості: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2009. 96 с.
6. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності. К.: Знання, 2006. 307с.
7. Чернілевський Д.В. Методологія наукової діяльності: навч. посібник. Вінниця: Вид-во АМСКП, 2010. 484 с.
8. Верба І.І., Коваль В.О. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник : навч. посіб. 2-ге вид., переробл. та допов. К.: НТУУ «КПІ», 2013. 262 с.
9. Кузнецов Ю. М. Патентознавство та авторське право: підручник. К.: Кондор, 2005. 428 с.

10. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності. К.: Цент навчальної літератури, 2006. 278 с.

11. Журавська Н.С. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: навчально-методичний посібник Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М. 2017. 512 с.

**Гарант освітньої програми**

  
\_\_\_\_\_  
(підпис)

**Марина СЕРДЮК**